

مذاکرات مجلس

صوت هشروح مجلس روز سه شنبه ۱۲ دی ماه ۱۳۴۳

فهرست مطالب:

- ۴ - بقیه شور راجع به آنچه اختیارات اقتضادی رئیس کل دارانی
- ۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

- ۱ - بیانات آقای رئیس راجع به ترتیب تشکیل جلسات
- ۲ - تصویب صورت مجلس
- ۳ - مذاکرات مربوط به ورود در دستور

مجلس دو ساعت و بیست دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

هم حاضر بودندو کسی اعتراض نکرد (جمعی از نمایندگان - صحیح است حالا هم کسی مخالف نیست) بنا براین این تصمیم هیئت رئیسه با تصویب اکثریت آقایان است (صحیح است) صورت مجلس قرائت میشود :

۱-۳- تصویب صورت مجلس
صورت مجلس روز یکشنبه ۱۰ دی ماه دا آقای طوسی (منشی) خواندند

۱- بیانات آقای رئیس راجع به ترتیب تشکیل جلسات [رئیس - میخواستم خاطر آقایان را متوجه کنم که این تصمیمی که هیئت رئیسه گرفته فقط در نتیجه مذاکرات و اعتراضات پنجم ششماهه خود آقایان نمایندگان بود (صحیح است) معدلك با اینکه با مشورت چند نفر از آقایان نمایندگان فراکسیونها این تصمیم گرفته شده بود بنده در آن جلسه پیش بعرض آقایان رساندم و هفتاد و شش نفر آقایان

*) عین مذاکرات هشتماد و ششمین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره نند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :
غایب با اجازه - آقای منصف

غائبین بی اجازه - آقایان : مظفر زاده - فولادوند - ذوالقدر - نقابت - دکتر کشاورز - اخوان - کفانی - آصف - امیر ابراهیمی حیدر علی امامی - تویلت - تیمور ناش - بوشهری - سلطانی - دکتر معاون - سید ضیاء الدین - فداکار - ساسان - گنابادی - تهرانی - معلم رفیعی - کام بخش - تجدد - حشمتی - مجیدس پناهی .

صورت اسامی آقایانیکه بعلت غیبت روز دو شنبه ۱۱ دیماه در مجلس خوانده شد :

آقایان : اسد - امیر تیمور - (گفته شد - آمدند) - مرآت اسفندیاری - تربتی - افخمی - جلیلی .. بیان - دکتر انتشار - دکتر طاهری - خاکباز - نجومی - فولادوند - (گفته شد - مریض بودند) - ذوالقدر - دکتر کشاورز (مریض بودند) - فرج - عاصمی - دولت آبادی - کاظمی - صدر قاضی - حیدر علی امامی (مسافرت هستند) هاشمی - سمندجی - صهیمان - (امدند) - شهاب - دکتر زنگنه - سید ضیاء الدین طباطبائی - چواد مسعودی - اکبر (مریض بودند) سیف پور فاطمی - دکتر مصطفی - دکتر شفق - دشتی - طهرانچی - افشار صادقی - بهادری - سید محمد طباطبائی - شریعتزاده - فیروز آبادی - امام جمعه - کام بخش - ایرج اسکندری - تجدد (گفته شد مریضند) دکتر کیان - جمال امامی - مراد اریه .

اردلان - خیر قبل از دستور.

رئیس - آقای قبادیان.

قبادیان - بنده را در جلسه روز یکشنبه غائب او شنیده‌ام در صورتی که آقایان می‌دانند که بنده قبل از همه آمده بودم و حتی در مجلس هم اعتراض کرده‌ام که تعطیل نمودن مجلس صورت خوبی ندارد تقاضا می‌کنم اصلاح بفرمایند.

رئیس اصلاح می‌شود. آقای روحی

روحی - گویا آقای فولادوند میریض هستند تقاضا می‌کنم غیبت ایشان را که بی اجازه نوشته شده اصلاح فرمایند.

رئیس - در این صورتی که خوانده شد البته بعضی از آقایان میریض هستند بعضی مسافر هستند بعد رسید که می‌شود و اصلاح می‌شود. آقای امامی.

جمال امامی - آقای سلطانی بوسیله بنده اجازه خواسته بودند استدعا می‌کنم اصلاح شود.

رئیس - اصلاح می‌شود. آقای صدر قاضی.

صدر قاضی - عرض کنم البته تصمیم هیئت رئیسه شترم است ولی آقای رئیس در جلسه روز شنبه قبل از این که رسماً جلسه را اعلام بفرمایند تصمیم هیئت رئیسه را راجع بترتیب جلسات فرمودند و ضمناً فرمودند که این تصمیم طبع و توزیع می‌شود بعد از توزیع اجرا می‌شود بنده می‌خواستم عرض کنم بنده را که غایب نوشته‌ام چون قبل از اجرای تصمیم است و قبل از این است که طبع و توزیع شود استدعا می‌کنم بفرمایند در صورت مجلس اصلاح کنند و حبایم که تصمیم هیئت رئیسه را فهمیده‌ایم البته مطاع است بعد از این اجرای خواهد شد.

رئیس - تصمیم هیئت رئیسه طبع و توزیع شد و ممکن است به بعضی از آقایان نرسیده باشد آقای قبادیان هم همان فرخ - خاطر آقایان نرسیده باشد آقای قبادیان هم همان هیچ وقت نشده است که بنده دقیقاً غیبت کنم و همیشه در سراسعت مقرر حاضر بوده‌ام دیر و زحم این تصمیمی که یک ساعت قبل از ظهر همین جا آورده‌ام و توزیع کردند بین

است که یک مقدار زیادی کلاهائی که مورد احتیاج هملکت مال است دیگر نسبت بورواد آنها آن تحدیدها و محدودیت‌هایی که سابق بوده است نیست و خود تجار آزادانه میتواند وارد کنند آنوقت در مقابل این اعلان آقای رئیس کل دارائی یک اعلانی کرده است که بهیچوجه آزاد اشده است و باید ترتیب ورود مطابق جریان سابق باشد اگر آقایان اجازه میدهند من نسبت باین موضوع تو پیهانی عرض کنم اگر اجازه نمی‌فرمایند خودتان میدانید.

رئیس - رأی می‌گیریم بورود در دستور موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. لایحه اختیارات اقتصادی مطرح است. نوبه آقای امینی است که مخبر کمیسیون هستند.

[۴ - بقیه شور راجع به لایحه اختیارات اقتصادی رئیس کل دارائی]

مخبر کمیسیون قولین دارائی - بنده اجازه نمی‌خواهم جواب بیانات آقای اردن را که مخالف گزارش کمیسیون بودند عرض کنم. اصولاً خیلی خوشوقم که آقای اردن اگرچه درستون مخالف لایحه اسم نویسی کرده بودند ولی مخالف لایحه نبودند و عقیده شان این بود که علاوه بر اختیارات اقتصادی اختیارات مالی آقای دکتر میلسپوهر لغو شود. عرض کنم این نظر شاید در مجلس عدم ای طرفدار داشته باشد (بنده نمی‌خواهم عرض کنم که اکثریت دارند) ولی طرفدار زیادی دارد در کمیسیون دارائی هم طرفدارانی داشت و دلالتی راهم در کمیسیون ذکر کرده مثلاً دلایلی که آقای اردن ذکر کرده که مورد توجه بود و سعی شد در لایحه‌ای که تقدیم می‌شود به مجلس در آن گزارش اشکالاتی که احیاناً ممکن است در بقای اختیارات مالی در امور اقتصادی ایجاد شود آن اشکالات رفع شود و اگر درست دقت فرموده بودند ملاحظه نمی‌فرمودند که آن نظر تا حدی در گزارش اجرا شده و بنده شخصاً عقیده دارم ممکن است اگر حسن یقین از طرف آقای دکتر میلسپوهر در کارباشند این اشکالات ایجاد شود ولی عده‌ای از آقایان نمایندگان و اعضاء کمیسیون بنده یک اعلانی است که رئیس کمیته خاور میانه کرده

رئیس - آقای اردن.

اردن - این مطلبی را که بنده نمی‌خواهم عرض کنم تأثیر آنی و فوری در پائین آوردن هزینه زندگی دارد و راجع بموضع یک قسمت از کالاهای مورد احتیاج است اگر اجازه نمی‌فرمایند آقایان عرض کنم. موضوع عرض بنده یک اعلانی است که رئیس کمیته خاور میانه کرده

گرفته شده به بنده نرسید و در مجلس هم وقتی که قرائت کردند نبود و الا بنده همه روزه در ساعت مقرر در مجلس حاضر هستم.

رئیس - تمام این عذرها رسیدگی و اصلاح می‌شود. دیگر اعتراضی نسبت بصورت مجلس نیست؟ (کفته شد) خبر) صورت مجلس تصویب شد.

[۳ - مذاکرات هربوت به ورود در دستور] رئیس - دستور امروز لایحه اختیارات اقتصادی است.

اردن - بنده مخالف با ورود در دستور.

قبادیان - بنده هم مخالفم.

رئیس - آقای قبادیان.

قبادیان - بنده قریب پنجاه روز است که از کرمانشاه مراجعت کرده‌ام و مطالبی است راجع باوضاع آنجا که لازم بود بعرض مجلس شورای ملی برسانم در جلسات گذشته هم اغلب استدعا ای اجازه کردم و بعضی مطالب هست که باید بعرض مجلس شورای ملی برسانم که توجهی از طرف مجلس و دولت نسبت به امور یک صفحه وسیع غرب بشود این است که بنده استدعا می‌کنم اگر مقام ریاست اجازه بفرمایند بنده مطالبی که لازم است بعرض مجلس شورای ملی برسانم.

رئیس - آقای هاشمی.

هاشمی - بنده اجازه‌ای که خواسته بودم برای این بود که خواستم عرض کنم در لایحه بودجه یک مواد متهم بود که مانده است و فعلاً آن لایحه در حقیقت بالانکلیف است حالا که جلسات مرتبآ تشکیل می‌شود اگر آقایان موافقت بفرمایند وارد دستور شویم و آن مواد مطرح شود بهتر است.

رئیس - آقای اردن.

اردن - این مطلبی را که بنده نمی‌خواهم عرض کنم تأثیر آنی و فوری در پائین آوردن هزینه زندگی دارد و راجع بموضع یک قسمت از کالاهای مورد احتیاج است اگر اجازه نمی‌فرمایند آقایان عرض کنم. موضوع عرض بنده یک اعلانی است که رئیس کمیته خاور میانه کرده

آقایان بعد رسید کی می‌شود بهر یک از آقایان که نرسیده است آنها را جزو می‌کنیم. آقای هاشمی.

هاشمی - آقای قبادیان همانطور که فرمودند در جلسه‌ای که اسم ایشان را غایب نوشته بودند حضور داشتند و مذاکره هم فرمودند و خود بنده هم روز قبل میریض بود معذلك باحال گسالت این جا حاضر شدم و در عین حال تصمیم هیئت رئیسه و مجلس را محترم می‌شمارم.

رئیس - آقای طوسی.

طوسی - عرضی که بنده نمی‌خواستم عرض کنم آقای هاشمی و سایر آقایان فرمودند و خود حضرت مقام ریاست هم فرمودند ولی از ظاهر توزیع اعتراضی که ممکن است باداره بشود باید عرض کنم که تصمیم هیئت رئیسه همان روز طبع و توزیع شد و تصمیم هیئت رئیسه هم همان بود که این جا مذاکره شد.

رئیس - آقای دکتر اعتبار.

دکتر اعتبار - بنده را در جلسه روز یکشنبه غایب نوشته بودند در صورتی که حاضر بودم تقاضا می‌کنم اصلاح شود.

رئیس - اصلاح می‌شود. آقای مرآت اسفندیاری.

مرآت اسفندیاری - بنده نمی‌خواستم در این موضوع صحبت کنم دیدم عده‌ای از آقایان در این مردم مذاکره فرمودند بنده هم خواستم عذر خودم را عرض کنم. بنده از اشخاصی هستم که همیشه در مجلس حاضر بودم و از اشخاصی هستم که با این تصمیم در هیئت رئیسه کمال موافقت را داشتم و آن هم بهمان نظریه کاملاً تسلیم هستم ولی بدینخته روز قبل مبتلا به زکام شدیدی شدم که آن هم هنوز مبتلا هستم این را خواستم عرض کنم که اگر دیروز غیبت داشتم میریض بودم و برای گسالت بوده است.

رئیس - آقای فرخ.

فرخ - خاطر آقایان نرسیده باشد آقای قبادیان هم همان هیچ وقت نشده است که بنده دقیقاً غیبت کنم و همیشه در سراسع مقرر حاضر بوده‌ام دیر و زحم این تصمیمی که یک ساعت قبل از ظهر همین جا آورده‌ام و توزیع کردند بین

عرض کردم آقا از این قسمت صرف نظر بفرمایند ولی یک موضوعی را که پیشنهاد فرمودند و بنده خیال میکنم آقای نخست وزیر هم قبول خواهند فرمود این است که سوابق تحصیلات و اطلاعات مستشاران برای اطلاع کمیسیون دارای فرستاده شود و شاید آقای نخست وزیر هم اشکالی در این کار نه بینند که سوابق معلومات و اطلاعات تمام مستشاران به کمیسیون قوانین دارائی فرستاده شود.

د) کثر اعتبار – بنده تذکری داشتم. اجازه میفرمایید؟ رئیس – تذکر آقا فعلاً موضوع ندارد.

د) کثر اعتبار – تذکر بنده مطابق نظامنامه است. خواستم عرض کنم اگر در جواب هر یک از آقایان مخالفین آقای مخبر بخواهند جواب بدene این خیلی طولانی خواهد شد اجازه بدهند تمام مذاکرات بشود بعد ایشان جواب بدene جمعی از فرمایندگان – نمیشود این تکلیف برخلاف نظامنامه است

رئیس – آقای دکتر عبدله.

د) کثر عبلده – بنده بعداز یک مخالف صحبت خواهم کرد رئیس – آقای پور رضا.

پور رضا – بنده در ستون مخالف اسم نویسی کردم و ظاهر امر هم چنین حکم میکند که بنده نسبت به گزارش کمیسیون دارائی مخالف هستم نسبت به تمام مفادش اما با تو ضیحه این که بعرض خواهم رسانید بنده نسبت به تمام گزارش کمیسیون دارائی مخالف نیستم خبر کمیسیون دارائی مشتمل بر دو قسمت است قسمت اول سلب اختیارات دکتر میلسپو و است نسبت به قانون ۱۳ اردیبهشت ۱۳۲۲ و قسمت دوم خبر تفویض همان اختیارات است بجناب آقای مرتضی قلی بیان نخست وزیر فعلی البته بنده با قسمت اول این ماده یعنی سلب اختیارات دکتر میلسپو در صورتی که بصلاح مملکت باشد من مخالف نیستم اما با قسمت دوم ماده پیشنهادی بنده مخالفم و در عین حال هم اضافه میکنم که مخالفت من نه از لحاظ این است که این اختیار بشخص آقای بیان نخست وزیر داده میشود بلکه از لحاظ فراور میکند و چون ما امین خواهیم یک چنین حربه بدست این خاص بدهیم این است که بنده استدعا میکنم با دلایلی که

یکنفر مخالف و یگنفر موافق صحبت کند تابت و آندا کثربت مجلس درنتیجه سنیجش بین دلایل له یا علیه یک نظریه عقلائی و منطقی که بمصلحت مملکت وصلاح ملت ایران باشد اتخاذ نمایند بنابراین بنده که بعنوان مخالف صحبت میکنم اگر نظرمن مخالف نظر آقایان باشد استدعا میکنم که آقایان با خونسردی و با بیطری مطالعه بفرمایند و بعد از بنده هم آقای دکتر عبلده هستند که منطق بنده با فصاحت ایشان قابل مطابقه نیست ممکن است تشریف بیاورند اینجا و مطالب بنده را جواب بدene و برای آقایان روی نظر خودشان یک عقیده خاصی تشکیل بدene. بنده روی این موضوع اشکالات احتمالی و عواقبی را که ممکن است از تصویب این خبر کمیسیون دارائی پیش بیاید بعرض آقایان میرسانم این خبر در قسمت دومش تفویض اختیارات قانون مصوب اردیبهشت ۱۳۲۲ بشخص آقای بیان است اگر این قانون تصویب شود ما در مقابل یک قرارداد بین الایمنی هستیم که از یک طرف ملت ایران طرف قرارداد است و از طرف دیگر شخص آقای بیان برای مدت شش ماه این قانون بصورت یک قرارداد بین الایمنی است منطقیون میگویند فرض مجال محال نیست ممکن است در عمل یک اشکالاتی پیش بیاید مثلاً فرض بفرمایید دو ماه بعد فشار و مسئولیت کار و ادار کند شخص آقای بیان را که از مقام نخست وزیری استغفا بدene و با اینکه اعتمادی که اکثریت مجلس شورای ملی نسبت به دولت آقای بیان تفویض کرده اند سند ثبتنی که نیست یک اعتمادی است که ممکن است خدای نخواسته بعد از مدت یکماه یا دو ماه این اعتماد از بنین برود و در نتیجه دولت آقای بیان ساقط خواهد شد آنوقت ما در مقابل چه عملی هستیم؟ از یکطرف آقای بیان از مقام نخست وزیری یا مستعفی شده اند و با اینکه دولت ایشان ساقط شده است و از یکطرف این اختیارات برای مدت شش ماه به آقای بیان تفویض شده است موقعیت شخص آقای بیان آنوقت در سازمان سیاسی و اجتماعی چیست؟ بچه ترتیب میتوانند مجلس است مورد عمل واقع شود البته برای اینکه اکثریت مجلس نسبت بیک موضوعی نهیاً یا اثباتاً اظهار عقیده کند باید

دوره چهاردهم قانون گذاری

مذاکرات مجلس

صفحه ۱۰۵۵

پیش بینی شده است که ایشان با همکاری چهار نفر از اشخاص بصیر و مطلع همکاری خواهند کرد. آقایان خسته شده اند اجازه بدهند يك حکایت تاریخی عرض کنند. معروف است که نادر شاه قبل از اینکه به سلطنت بر سر در یکی از نقاط خراسان در يك دهی زندگی میکرد و گویا شغل او چوبانی بود در آن موقع که در آن ده زندگی میکرد با یکی از طلبه خیلی دوست و آشنا بود بعد از آنکه به مقام سلطنت رسید آن طلبه برای اینکه مورد اطلاع و عنایت نادر شاه واقع شود پیش نادر شاه آمد نادر باو تجیب کرد و باو خیلی احترام و عنایت کرد و باو گفت تقاضائی از او بگزند آن شخص تقاضای شیخ‌الاسلامی خراسان را کردن ادار فوراً بیرون زده بخان وزیرش دستور میدهد که فرمان شیخ‌الاسلامی را برای او صادر کنند ولی میرزا مهدی‌بخان از آن وزرائی بود که فرمان شیخ‌الاسلامی فوراً تسلیم نظر نادر شود و گفت احراز مقام شیخ‌الاسلامی محتاج بدانش سواد است و این شخص سواد ندارد و هیچ عربی نمیدارد نادر گفت يك فرمان سوادهم برای او صادر بگزند (هاشمی - کریم‌خان بود نه نادر) خیلی خوب کریم خان بود در شیخ‌شخص مباحثه نیست. مجلس شورای ملی امروز میتواند اعتماد به دولت آفای بیان بدند اما مجلس شورای ملی نمیتواند فرمان تخصص و اطلاعات برای کسی صادر کند ماگر آفای بیان دارای نقشه و اطلاعات و تخصص هستند ممکن بود بمجلس تقدیم میکردد و من اول کسی بودم که با نظر ایشان موافقت میکردم و رأی میدادم اما يك قسم دیگر که بنتظر بندۀ لازم است بعرض مجلس شورای ملی بر سر این است که تفویض این اختیارات بشخص آفای بیان مخالف قانون اساسی است چرا؟ برای اینکه ممکن است یکنفر از آقایان نمایندگان مرضی بشود، ناخوش بسود آن و کیل مرضی یاناخوش حق تفویض اختیارات خودش را بدیگری ندارد و کیل نمیتواند معین کند قانون اساسی مملکت سازمان قوای سیاسی مملکت را به قسمت کرده است قوه مقننه، قوه مجریه و قوه قضائیه همانطور که مجلس شورای ملی حق ندارد که در تعیین وزراء بیک نخست وزیری تعیین

-۷-

تمام مدت اختیارات تشییت بشود حالا هم ممکن است يك همچو نظری باشد که اکثریت مجلس شورای ملی بخواهند مقدرات و سازمان سیاسی و اقتصادی و تجاری این مملکت را باصطلاح چگی و یکجا با اختیار آفای بیان و اگذار کنند اگر يك چنین نظری هست مانازه وارد هستیم و ما در اقلیت هستیم جزو اینکه بمخالفت صدای خودمان را بلند بکنیم و اعمرا ضایانی نسبت باین جریان بکنیم عرض دیگری نداریم این يك اشکالی است که از نظر اصول باین عمل وارد است اما يك اشکال دیگر هم هست و آن مربوط بخود ما یعنی به مجلس شورای ملی است این لا یچه گزارش کمیسیون نیست بلکه مطالعه در قانون آفای بیان اظهار نظر بگزند مخالف باشد که لوایح ایشان را به مجلس یا کمیسیون دارائی بیاورد در اینصورت تکلیف دولت و موقعیت مملکت چیست؟ اینها فروضی است که از احاظ این قانون باید مورد مطالعه واقع شود پس باید از این اشکالات احتمالی که ممکن است در آنیه پیش بیاند جلو گیری کنیم يك اشکال دیگری هم هست و ممکن است فرض کنیم دولت آنی همکاری نکند با آفای بیان این را فرض کنیم در اینصورت در نتیجه اقدامات آفای بیان دولت آنی يك رویه نامطلوبی در مملکت پیش بیاورد در اینصورت مسئولش کیست؟ مسئولش دولت آنیه است از لحاظ؟ اخلاقی خیر مسئولش آفای بیان است که آن لوایح را تنظیم کرده اند و طبق اختیاراتی که مجلس بایشان داده است نسبت بامور اقتصادی عملیاتی خواهند کرد بدون اینکه دولت وقت بتواند دخالتی بگزند. در دوره پنجم یا ششم بود (هاشمی - دوره ششم) که مرحوم داور تشکیلات عدیله مملکت را منحل کرده و برای تدوین قوانین اینجور تشخیص دادند که اختیاراتی از مجلس شورای ملی به کمیسیون عدیله بیاورند در آن کمیسیون و بگذرانند. مرحوم مدرس که خداوند روحش در گذشتۀ این اختیارات مرحوم دارای اینکه نخست وزیر دارای انجام نشود و این هم يك اشکالی است که از لحاظ نظامنامه داخلی وارد است باین گزارش. اما يك اشکال سوم هم هست و آن عدم وجود نقشه و تخصص شخص آفای بیان است یکی از اشکالاتی که ما بمرحوم داور و اگذار شود در موقع طرح آن اختیارات مرحوم مدرس اظهار داشت که اینهم ممکن است وسیله ای بشود میگوئیم این مرد در تنظیم آین نامه ها و تقسیم کالا و برای اینکه دولت با وزارت مرحوم داور برای مدت سه ماه یعنی

-۸-

بگندویک انظری بدهد (یعنی اسنادی - خدای نخواسته) برای اینکه این عمل را دخالت قوه مقننه در قوه مجریه میداند بهمان ترتیب هم قوه مجریه حق ندارد در وظایف و مسائلی که مربوط به قوه مقننه است دخالت کند قوه تقنیته عبارت از مجلس شورای ملی است و حق قانون کذاری و سلب و لغو قوانین با مجلس شورای ملی است و حق توکیل بغیر و واگذاری این حق را بدیگری ندارد و نمیتواند این حق را بکسی واگذار کند بهمان دلیل که عرض کرد که یک و کیل وقتی نتواند حق خودش را بدیگری واگذار کند و شخص دیگری در عوض او بعنوان وکالت حاضر شود وقتی که جزو جزو دارای این حق نباشد بحکم اولویت و بطریق اولی خود مجلس هم حق ندارد که این حق را بکسی واگذار کند ممکن است آقایان موافقین بفرمایند که این کار سابقه دارد بلی در زمان مرحوم داور اختیاراتی بکمیسیون دادگستری مجلس واگذار شد جواب آنهم خیلی ساده است آن کمیسیون جزو لاینفلک مجلس شورای ملی بوده است، یک مورد هم هست ممکن است بفرماید همان قانون اردیبهشت ۱۳۲۲ که بیک نفر مستشار خارجی داده شد، اگر مجلس دوره سیزدهم بجهتی از جهات یک رویه ناصحیح و مخالف قانون اساسی را فرض کنیم ایجاد کند، دلیل نمیشود که مجلس دوره چهاردهم از آن قانون تعیین کند بنابراین قسمت دوم خبر کمیسیون دارایی دایز به واگذاری قانون اردی بهشت ۱۳۲۲ بشخص آقای بیات پیش بینی شده است، این صدر صد برخلاف قانون اساسی است و مجلس حق ندارد این حق را از خودش سلب کند و بدیگری واگذار کند یک فرضی هم ممکن است قائل بشویم اگر ما این اختیارات را برای مدت دو سال قابل بشویم در آئیه مورد عمل واقع نشود، ممکن است عرض دوسال آقایان این جامع نشوند و یک مطالعه کنند ممکن است یک روز اینجا جمع شوند و یک ماده واحد را اینجا طرح کنند و برای دوسال تمام این اختیارات را دربست بدولت واگذار کنند و در ظرف این مدت دو سال راحت باشند و یک نظر دیگری هم هست که این مخالف با شرومات مجلس است اگر بنداشود مجلس شورای ملی

بنده فکر میکنم از اینکه آقایان اعضاء کمیسیون دارایی نسبت به عملیات آقای دکتر میلسپو و آن اختیارات عقب بوده اند و از لحاظ سلب اختیارات متول شدند که این کزارش را تنظیم کنند این کزارش از جهاتی که اجمالاً و اختصاراً بعرض مجلس شورای ملی رساییدم قسمت دوم آن صلاح لیست و بنظر بنده بطوری که پیشنهادهم کرده ام قسمت اول بعوض اینکه سلب بشود ملفی بشود و قوانینی داریم که باقی میماند ممکن است که برای تمرکز این بنگاههای اقتصادی و تجارتی اقدام بیک وزارت خانه اقتصاد ملی بشود و در این وزارت خانه وزیرش طبق قانون اساسی مسئول است در مقابل مجلس با این کیفیت ممکن است اصلاح بشود والا با این جریان نهاده مخالف .

ذایپ روپس - آقای دکتر عبدیه .

دکتر عبدیه - آقای پور رضا پیشتر در اطراف کزارش کمیسیون دارایی صحبت کردند ولی برای اینکه ذهن همکاران محترم روشن شود لازم بود بعرضشان برسانم (برای اینکه رسماً که این حق را نداریم ولی بطور غیررسم) به موجب پیشنهاد آقای تهرانچی و موافقی که آقای نخست وزیر فرمودند که در شیوه اصلحاتی بشود و چون این اصلاحات در هر حال مؤثر است چه در استدلال موافقین و چه در دلائلی که مخالفین عرضه خواهند داشت بنظرینده میرسد که آن اصلاحات را بعرضشان برسانم در ماده واحده بعداز ذکر کلمه اختیارات دکتر میلسپو لغو می شود قسمت دوم حذف می شود تا آخر سطر چهارم بنابراین دیگر صحبت تفویض اختیار بشخص آقای بیات نیست در قسمت دیگر بعد از سطر پنجم با این ترتیب اصلاح شده است آقای نخست وزیر (بدون اینکه قید آقای بیات باشد) با همکاری هیئتی مرکب از چهار نفر از اشخاص صالح و بصیر که با موافقت هیئت و وزیران انتخاب خواهد شد الخ ..

مهندس فریور - آقا تصویب شده اش را از اول نا آخر بخواهد

ادارات است از بیک وزارت خانه بوزارت خانه دیگر این را قوانین ها پیش بینی کرده است و هیئت وزراء حق دارد بموجب تصویب نامه که بیک اداره را از بیک وزارت خانه دیگر منتقل بکند و راجع باین قانون اگر اشکالی باشد ممکن است درلت مطالعه بکند و لایحه آورده به مجلس پیشنهاد بکند نه اینکه این اختیارات را مجلس شورای ملی به شخص آقای بیات واگذار کند، در چه موقعی دولت لایحه با قید دو فوریت آورده و آقایان نمایندگان تصویب نکردد این برخلاف مصلحت مملکت بوده، بنا بر این چه اصرار داریم، اختیارات ۲۲ را بعوض اینکه از دکتر میلسپو سلب کنیم، یکمرتبه بدولت وقت اجازه بدهیم هر قانونی که در هر مورد لازم داشتند اگر فوری بود با قید دو فوریت به مجلس پیاورندو آقایان هم که حاضرند و عملاً هم ثابت کردد که آن قانون را تصویب کنند بنا بر این واگذاری بیک شخص ویک نفری با همکاری عده که مجلس شورای ملی الان نمی شناسد آن اشخاص کی هستند این اختیارات باز رکانی مملکت را باید آنها بدهند، ممکن است بیک فرض هم آقایان موافقین بفرمایند که اگر قانون اردیبهشت ۲۲ ملغی بشود قراینی هست که جانشین آن بشود بنده عرض میکنم که در تمام موارد قوانین سابق هست و معتبر است، مثلاً بیک مورد آئین نامه ۲۶ رئیس کل دارایی راجع به تعیین تکلیف بین موجز و مستاجر قبل از اینکه این آئین نامه به تصویب ایشان برسد در ۱۳۱۷ مجلس این قانون را بعد از آنکه آقای دکتر متین دقیری وزیر عدیله وقت پیشنهاد کردد تا ۱۳۲۰ تصویب کرده است و قبل از اختتام ۱۳۲۰ وزیر عدیله وقت ماده واحده پیشنهاد کردد و قانون تعديل اجاره بهارا تا مادامی که قانونی به مجلس پیشنهاد نشده و جانشین قانون سابق نشده است بقوت و اعتبار قانونی قرارداد، راجع به مسائل غله، آئین نامه هائی راجع بغله است، اداره کل ثبت غله قبل از دکتر میلسپو وجود داشت و بعلاوه قوانین وأراداتی و صادراتی تمام این اشکالاتی را که ممکن است در بازرگانی و اقتصادی پیش بیاید تمام اینها را پیش بینی کرده است، ممکن است بعضی از آن قوانین با مقتضیات فعلی و حق ندهد آن خیلی ساده است این قانون کزارش دو قسم است بیک قسم تفکیک و تقلیل و انتقالات

اگر کثر عبده... اجازه میفرمایید. میخوانم.

ماده و احمد - قانون اختیارات دکتر میلیسپو رئیس کل دارائی، مصوب ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۳۲۲ از تاریخ تصویب آین قانون نسخه می شود اختیارات مذکور در آن قانون آباقای نخست وزیر واکذار می شود که آنها را با همکاری هیئتی مربوط از چهار تن اشخاص صالح وبصیر که باموافقت هیئت وزیری نمی توانند مسئول اداره امور کشور باشند.

حاذقی - مقصود شخص آقای بیات نبود دکتر عبده... برای اینکه این کار برخلاف قانون اساسی است و اگر یک روز دولت ایشان تغییر کرد آنوقت شخص آقای بیات قطع نظر از وصف و عنوان نخست وزیری نمیتوانند مسئول امور اقتصادی کشور باشند و بنده هم با این نظر خالف بودم و بعد با آقای بیات این قضیه را حل کردم و ایشان قبول کردند که این وظیفه بوصفت نخست وزیری، قطع نظر از اینکه ایشان نخست وزیر باشند یا نباشند داده شود (نمایندگان - صحیح است). دکتر اعتبار - صحیح نیست) حالاً صحیح است یا نیست، بنده چه عرض کنم چون میدیدم یک عده از مخالفین لایحه ممکن است بیانند و همان اظهارات آقای پور رضار ارجاع باعطای اختیارات بشخص آقای بیات بگنند خواستم تذکر آ عرض کنم که نسبت باین قسم توافق نظر حاصل شده است (طباطبائی - پیشنهاد کنید) ... البته این کار خواهد شد و فعلاً برای جلب توجه آقایان عرض کردم. بنده قصد داشتم تنها در خبر کمیسیون وارد شوم و نسبت باسas اختیارات دکتر میلیسپو و استفاده که از آن شده چیزی بعرضتار بر سانم ولی یک چیز بنده را ملزم کرد که راجع بطرز استفاده ایشان از اختیاراتی که در ظرف مدت تقریباً دو سال داشته اند عرایضی را بطور فهرست بعرض آقایان بر سانم. چرا؟ برای اینکه اگر ما کامل احسان کردیم که از این اختیارات آنطوری که بایستی استفاده نشده است البته نظری که در این بابت اتخاذ میشود در تصویم ما راجع باداره امور اقتصادی مملکت بطریق دینگر مؤثر خواهد شد. بعلاوه در نامه ایکه ایشان با آقای نخست وزیر بنشانند و همچنین نامه ایکه است با اصلاحاتی که بعمل آمد و تذکر این نکته لازم است

تبصره - دولت مکلف است پس از تصویب این قانون بالآخر نکته بوسیله دیوان محاسبات بوسایل رسیدگی بکلیه حساینی دستگاه اقتصادی را فرامهم و نتیجه اقدامات را در خلو قفسه هم بعنوان مجلس شورای اسلامی بدانند.

این خبر کمیسیون بوده (بعضی از نمایندگان - اینکه بخیل کمیسیون نیستند)، این خبر کمیسیونی است با اصلاحاتی که بعمل آمد و تذکر این نکته لازم است

مورد نداشت این تقاضای سه ماه مهلت اقرار ضمیمی است باینکه تا قبل از سه ماه هیچکاری برای اقتصاد مملکت نشده است بعد از چندماه باز دوباره آقای دکتر علاقمند باین کشور شده اند. و باز شروع بثبت کردن آقای هندس فریور بودند در موقع خود راجع باین موضوع صحبت کردند و گفتند که سه ماه مهلت کذشته و هنوز وضعیت دکتر میلیسپو روشن نشده است آقای دکتر یک اعلامیه بالا بلندی منتشر کردند و در آن اعلامیه مذکور شده که قیمت هابطوف فوق العاده در ظرف این سه ماه نزول کرده است و این نزول قیمت هارا منتبه کردن باقداماتی که ایشان کرده اند و حال آنکه این ادعای برخلاف مشهودات همه ما ها بوده ما با قول خودمان استناد نمیکنیم، بنده بگزارش سیره ایشانی هالک ماهون رئیس بانک شاهی که اخیراً داده است متول میشوم " رئیس بانک شاهی در این تکرارش مینویسد که هزینه زندگی در بهار سال گذشته موجب نگرانی بود از شدت خود کاسته است و این نزول مربوط بفراوانی محصول سال ۱۹۴۲ و طرز پیشرفت های جنگ جهانی بوده است با وصف این شاخص زندگانی در ماه آوریل ۱۹۴۳ (یعنی اردیبهشت ۲۲) نه صد بوده است و اخیراً هزار و صد شیوه البته آقای دکتر میلیسپو سیره ایشانی ما کماهون هر دوازده زاد آنکلوسا کشون هستند و تصور میکنم که نظریه سیره ایشانی هالک ماهون برای آقای دکتر میلیسپو قابل قبول و توجه است بالاخره آقایان نمایندگان مجلس که تحت تأثیر افکار عمومی مصالح کشور هستند طرحی تهیه کرده اند این طرح را بیش از شصت نفر امضاء کرده اند در این موقع دولت آقای بیات آمد و همانطور که ما انتظار داشتیم با تمام سوابق ممتدیکه ایشان با آقای دکتر میلیسپو داشتند؛ از نظر حفظ مصالح کشور این لایحه اخیر را به مجلس شورای ملی تقدیم کرده و شان داده که ایشان تحت تأثیر قرار نمیکنند و لوقتی که مصالح کشور را تشخیص میدهند، میتوانند تصویب میکنند مسلم بدانند که این عمل ایشان درستون اکتفیت زندگانی سیاسی ایشان قرار خواهد گرفت و لوقتی که این لایحه به مجلس آمد آقای دکتر میلیسپو

با آقای رئیس مجلس نگاشته اند و نامه ایکه با آقای وزیر دارائی اخیراً نوشته اند در این نامه ها یک مطالبه بود که بنظر بینده نمیباشد بدون جواب گذاشته شود برای اینکه ایشان نویسنده خوبی هستند والبته این نامه هارا در کتابی که بعداً بنام ایران خواهند نوشت متذکر خواهند شد و ما که مقام رسمی هستیم اگر این نامه هارا جواب ندهیم یا بلا جواب بگذاریم خیال میکنم که تأثیر خوبی نخواهد داشت و ایشان تنها بقاضی خواهند رفت اگر بخواهیم گرافیکی برای مذاکرات مجلس رسم کنیم بیشتر مذاکرات ما در باب دکتر میلیسپو و احساسات ایشان بوده و امیدواریم که این جلسه یا جلسه بعد بطور کلی به این مذاکرات در باب اختیارات دکتر میلیسپو خاتمه بدهیم و بکارهای لازم تری پیر داریم، بنظر بنده اگر بعد ازده ماه نسبت باین موضوع تصمیم نگیریم ثابت کرده ایم که ما لایق برای اتخاذ تصمیم در باب مسائل کشور نیستیم و ما میباشد بالعکس وقتی افکار عمومی وقتی نظر اکثریت مجلس متوجه یک مسئله اشت زودتر بتوانیم تصمیم بگیریم و بتوانیم کاری از پیش ببریم.

یوهن اسقف‌دیاری - ولی آقای دکتر میلیسپو ثابت خواهند کرد که هستند.

دکتر عبده - از اول تشکیل دوره ۱۴ مجلس شورای ملی بنده نظرم می‌آید موقعي که بر نامه دولت آقای سعاد مطرح بود اغلب ناطقین مجلس که ترجمان افکار عمومی بودند راجع بسوء استفاده که از اختیارات دکتر میلیسپو شده صحبت کرده اند بعدم مواجه شدیم با کسانی که اول مخالف بودند و بعد هم موافق شدند خوب از این تحولات در کار مجلس گاهی دیده میشود بالاخره لایحه ای آمد و ما نفهمیدیم که چه جور آن لایحه به مجلس رسید و دفن شد نتیجه این شد که آقای دکتر میلیسپو تقاضای سه ماه مهلت کرده بینه از تقاضای استهمال ایشان اتخاذ سند میکنم اگر ایشان معتقد بودند که برای این مملکت خیلی خوب کار کرده و کارهای اقتصادی این مملکت را خوب اداره کرده اند دیگر تقاضای سه ماه مهلت

دوره چهاردهم قانون کنگره

مذاکرات حل

داشته باشد ممکن است يك چهين اعلاميه اي صادر بگند در قسمت دوم نامه اي که وزیر دارائي نوشته اند يك مطالبي را هتفتند کر شده اند که برای دولتهاي که در ايران تشکيل شده است و برای این دولت قابل تبريل است بلکه برای همه ماهابراي اينکه اغلب ماهها كاريير اداري داشتيم مينويسد منظور از قانون اختيارات ۱۳ اردی بهشت اين بود که اختيارات اقتصادی را در دست صاحب منصب که بي طرف و بي نظر بوده قرار بدهد. آقاي دكتور ميلسيپو با کمال جسارت معتقد هست که بغیر از خود او يك نفر صاحب منصب بي نظر در اين مملكت پيدا نميشود؟! اين ادعا برخلاف انصاف و عدالت است ما صاحب منصبان بي نظر و بي طرف در اين مملكت داريم که اغلب بدهست دكتور ميلسيپو خاوه نشين شده اند! اين تو هين بملت ايران است! اين تو هين بهم ميهنان هاست (صحيح است) تو هين بزمادران هاست! من امي خواهم بگويم که همه بي نظر هستند ولی من هيگويم که مردمان بینهنظر در اين مملكت زیاد است بعد راجع به کميته تدارکات خاور ميانه صحبت هائي کرده است که جريان را بعرض آقایان رسالدم بعد فوائد اين اختيارات را ذکر ميکنند که اصلاً لازم بجواب نیست بعد دوباره مينويسد (هر شخص منطقی و فهيمی میدارد که در چنین امر عظيمی واوضاعی که در اين کشور بوده نميشد هنر ظریروز نبايج فوري گردید) ملاحظه کنيد تقریباً دو سال است که ايشان داراي اختيارات اقتصادی هستند و هنر ظریروز ميگويند باید هنر ظریروز نتیجه کارها باشيم مثل اينکه ايشان معتقدند که خدای نخواسته جذگ صد سال طول ميکشد آيا دو سال کافي نیست که نتایج معجزه آساي کارهای ايشان ظاهر شود ايشان جتنقاقض کوئی عجیبی بادرت کرده اند برای اينکه موقعی که برای اولین مرتبه لا يجه لغو اختيارات دكتور ميلسيپو مطرح شد، آقاي دكتور اعتبار اگر توجه بفرمایند خيلي ممنون ميشوم، موقعی که برای اولین مرتبه لغو اختيارات مطرح شد ايشان سه ماه مهلات خواستند و معتقد بودند که بعد از سه ماه کارها خوب ميشود و حالا كه شش ماه از آن تاریخ گذشته است ايشان در اعلاميه شان ميگويند که شما منتظراست تایيج فوري هستند اين تناقض کوئي هاي عجیبی است که

نمی کنند، بجاناً بشما نمیدهند این کمک‌هایی که بشما می‌کنند در ازای کمک‌هایی است که شما کرده‌اید اگر واقعاً شخصیت بین‌المللی مملکت ما با شخصیت دکتر میلسپو مربوط باشد باید از آن استقلال صرف نظر کنیم (صحیح است) شخصیت بین‌المللی و سیاسی ایران مربوط بیک نفر بیگانه نمی‌تواند باشد هایک شخصیت بین‌المللی داریم آن هم دولت ایران است آنهم بوسیله کسی که مظہر اوریته و سودمندی دولت ایران است ملاحظه بفرماندهی مثل این است که این آقای میلسپو بقول آقای فرمند موافق عقلاً نیش را از دست داده است. گمیته خاور میانه آمد است اجناس را به طبقه تقسیم کرده است و در هر حال برای طبقه سوم اجناس گفته است که این اجناس بطور کلی از تحت نظر ما خارج می‌شود و هر کس نمی‌تواند به کارخانچهات مبدأ سفارش بدهد جنس وارد کند برای اولین مرتبه زمان جنگ آزادی محدودی در امر تجارت ما پیدا شده ملاحظه بفرماندهی حالت اعلامیه آقای دکتر میلسپو چه می‌گوید این اعلامیه برخلاف مصاحبه اخیر رئیس گمیته خاور میانه است آقای دکتر میلسپو اصرار دارد که این تضییقات وجود داشته باشد. آقای دکتر میلسپو هینویسد گمیته تدارکات خاور میانه اطلاع نمده است که دیگر نسبت به بعضی اجناس نظارتی اعمال نخواهد نمود ولی بقرار معلوم ظرفیت کشتی برای حمل و نقل این قبیل اجناس باز هم محدود خواهد بود وزارت دارائی اکنون مشغول مطالعه مسئله ظرفیت کشتی برای اجناس مزبور بوده و در موقع مقتضی موضوع برای اطلاع و راهنمائی وارد کنند گان ایرانی آگهی خواهد شد و در حال حاضر نمی‌توان هیچ‌گونه تغییری در طریقی که اداره نظارت بازرگانی خارجی برای دادن پرواہ ورود اتخاذ نموده بعمل آورد آقا این اعلامیه که ایشان صادر کرده‌اند برخلاف نظریه است که رئیس گمیته خاور میانه اعلام کرده است آخر این چه تضییقات و اشکالاتی است که برای امور اقتصادی این مملکت ایشان درست می‌کنند ملاحظه بفرماندهی یک مغزی که درست فکر بکند نمی‌گوییم آدمی خیلی با استعداد باشد بطور متوسط و بن‌سانس

فرض کرد محال است اهالی این مملکت در ظرف این دو سه
سه متر چهار متر بیشتر پارچه نگرفتند.

جمعی از نهایندگان – نه همه جا آنهم نه همه جا سه
هزین ملاقاتی که اخیراً رئیس کمیته خاور میانه با مدیر
روزنامه ها کرده است این ملاقاتات بنظر بندۀ استفاده هیکتم
برای اینکه از آن سه استفاده میتوانیم یکنیم یکی این
سه همیه ۱۹۴۳ هنوز از آن استفاده نشده است و البته
استفاده در اثر عدم لیاقت مقصداً کار و مستشاران امریکا
است، قسمت دوم این است که در تقسیم سهمیه ما تبعیض
شده است و این هم البته در اثر سوء اداره و تبعیضاتی است
آقایان مستشاران امریکائی را عیداشتند (یعنی اسفندیاری
و هیداری) قسمت سوم – قیمت چای در اثر اعلامیه های آقا
دکتر میلیسپو بالارفته است از نظریات رئیس کمیته خاور می
این طور اتخاذ سند میشود که این بی ترتیب معمول عدم توجه
عدم لیاقت آقای دکتر میلیسپو بود است (صحیح است
آنوقت می‌آیند حرفهای می‌گویند اگر آقای دکتر
میلیسپو نبود روابط ما با رئیس کمیته خاور میانه تیره میش
و بهم میخورد آقا این رئیس کمیته خاور میانه است که ا
بی ترتیب را معمول عدم لیاقت اقتصادی دکتر میلیسپو مید
وقتی که آقای ابتهاج بمصر میرفته است رئیس کمیته خاور می
با آقای ابتهاج می‌گوید من تعجب میکنم همکار اقتصادی
شما کیست که از سهمیه ۱۹۴۳ استفاده نکرده است آقا این
قضاؤت مسئولین کمیته خاور میانه است آن وقت برای این
در این جنگ اعصاب پیش ببرند می‌گویند اگر کمیته خ
میانه با هما تماس پیدا کنند باندازه دکتر میلیسپو بما که
خواهد کرد آقا این جرفها بسی اساس است و بی ربط ام
کمیته خاور میانه برای رفع احتیاجات مالک خاور می
تشکیل شده است اگر متفقین بما کمک میکنند برای این
که ما با آنها کمک کرده ایم (صحیح است) برای این است
مملکت ما پل پیروزی بوده است، جان و مال خودش را در ط
اخلاص کذاشته و داده است (صحیح است) بجانب این که

نتیجه ای که از این گزارش میگیریم این است که باوجود تصویب قانون مالیات بردرآمد و باوجود تضییقاتی که بمردم این ملکت مخصوصاً اصناف وارد میکنند که از یک کفایش بازار بینه هیدام هشتاد هزار تومان مالیات خواستند با این تضییقات میتوسند وصولی درآمد امسال کاهش پیدا کرده است و ایشان شک دارند که آیا درآمد امسال باندازه درآمد سال گذشته بشود یا نه . موقعی که ایشان بایران نیامده بودند وضع خزانه این ملکت را بینند و امروز که سه سال از مدت تصدی ایشان میگذرد ملاحظه کنید چیزی بینه بارقام خود ایشان که در گزارش خود متذکر شده استند میکنیم ایشان متذکر شده است پنج میلیارد قرض دولت است به بازنگ ملی که اگر تمام مالیات بردرآمدی که پیش بینی شده وصول شود طبق پیش بینی که ایشان کرده اند و چندین سال این قرض را بدھیم بالاخره تمام خواهند شد این طرز اداره ای اقای دکتر میلسپو است آنوقت می آیند همانطور که جناب آقای دکتر مصدق فرمودند پانصد هزار لیره از شرکت نفت پیش قسط میگیرند پیش قسطی که سی هزار لیره تنزلیش را اول کم میکنند این وضع خزانه ملکت است این وضع دارائی ملکت است این وضع اقتصاد این ملکت است ما واقعاً باید چشم خود را بر این ملکت نبینیم بینندیم تا اینکه بی ترتیبی و بی نظمی را در این ملکت نبینیم بعلاوه اصولاً همانطور که آقای اردلان متذکر شدند ما در این ملکت مردمان لایق داریم جوانهای تحصیل کرده داریم که بدرد همه کار میخورند مانند کارهایی که مربوط بقدرت حاکمیت این ملکت یعنی قدرت اقتصاد ملی و مالی ملکت که رکهای حیاتی این مملکت است بدست خارجی ها بدھیم من بارها در پیش این تریبون عرض کردم که این کار مصلحت نیست برای اینکه دیگران اتخاذ سند میکنند و ما را بعدم لیاقت متهم میگنند و ما را یک ملت غیر دشیدی معرفی میگنند (صحیح است) عرض کردم که اینکار برخلاف سیاست خارجی ما است برای اینکه ایجاد تردید و شک در بیطری فی ما در هماییه شما ای خواهد کرد (صحیح است) اینها یک مسئلی است که باید مورد توجه قرار بگیرد در همین معامله

منافع مستعمراتی آنها میباشد بوسیله دکتر میلسپو نامین بشود از راه الحق کردن اداره چفندنر باداره غله چفندنر کاری را از بین ببرند و نظر خود را تأمین کنند البته وقتی که چفندنر در کار نباشد سالبه با تقاضاء موضوع است و کارخانه قند موردي ندارد و بینه نمیخواهم عرض کنم که محصولات پنبه و توتون ما تا چه اندازه پائین آمده است همینقدر آقایان متوجه باشند ما که صادر کننده توتون بودیم حالا وارد کننده هستیم ما که صادر کننده پنبه بودیم حالا وارد کننده هستیم بینه خیال نمیکنم یک کسی بدون اینکه واقعاً سوئیت داشته باشد بتواند اینکه ضربه باقصادیات و قوای تولیدی این کشور وارد بکند بالآخره راجع به قسمت مال الاجاره ها خوشبختانه در این قسمت خیلی منصف هستند و مینویسد که متأسفانه کار این اداره بقدرتی عقب افتاده است که چندین ماه طول میگشده که بدادخواست مردم رسید گی شود . اگر واقعاً منتظر این بود که کارهای تعديل مال الاجاره این طور جریان داشته باشد چه کاری بود که ایشان کرده اند بهتر این بود که این کار تعديل مال الاجاره و سایر کارها را بعد این بفرستند فعلاً از این مطلب میگذرم . اما اینکه بعضی آقایان خیال میگردند که عملیات آقای دکتر میلسپو در کار دارائی این مملکت مفید است بینه هم همینطور خیال میگردم اشتباه است گزارش اخیر ایشان را میخوانم خیال نمیگنم هیچ کس حتی موافقین ایشان باین معنی توجه نداشته باشند که طرز اداره مالیه این ملکت بسیار بداست همینویسد که کارخانه های قند شاه آباد کهریزک و کارخانه شاهزاده مجموع مالیاتهای وصولی کاهش شدیدی را در کلیه شهرستانها باشند که باستثنای تهران نشان میدهد که وصول مالیات بردرآمد نیز در تکمیله شهرستانها باستثنای تهران و خوزستان و کرمان کمتر از سال گذشته بوده است بعد همینویسد : این کاهش ها در اثر تأخیر در اجرای قانون مالیات بردرآمد و نسخ چند قانون دیگر که سی و شش درصد مالیات شهرستانها را تشکیل میداده بوده است با وجود این منکر این نظریه نیستند که درآمد حاصله از این مبلغ برای جیران کسر درآمدی که از مالیاتهای الغاء شده ایجاد گردیده کافی نمیباشد بالآخره

میگنند برای حمل چفندنر کارخانه قند، از اداره بار بری مینویسند که هر تن کیلو ۸ ریال با مقاطعه کاران ممکن است قرار داد بست خوشبختانه اداره چفندنر زیر بار نمیرود و این کاررا بمناقصه میگذارد مقاطعه کاران آزاد یعنی آنها که از دولت لاستیک نمیگیرند حاضر میشوند که در شش ریال قرارداد بینندند بعد اداره کارخانجات قند این نکته را باداره باز بری متذکر میشود اداره بار بری پاسخ میدهد که این قیمت را مقاطعه کاران ماه قبول دارند . میدانید تفاوت این دو قیمت چیست ؟ تفاوت این دو قیمت از قرار تن کیلویی دوریال یک میلیون و هشتاد هزار تومان است ، و این یک میلیون و هشتاد هزار تومان که در اثر حسن خدمت مأمورین وزارت پیشه و هنر که بینه نمیدانم چه کسانی هستند ، اگر این مبلغ دست آن مأمورین بار بری میرسید مسلمان این اشخاصی که ذی نفع هستند در این جریان تقسیم میشند ، در قسمت اداره نظارت صنعتی که متذکر شده اند بینه برای مثال مقایسه میگنم کارخانه گونی با فی ریشت را با شاهی . کارخانه گونی با فی ریشت که غیر دولتی است یک میلیون و دویست هزار تومان مالیات بردرآمد داده است و کارخانه گونی با فی شاهی که دولتی است پانصد هزار تومان ضرر داده موضوع دیگر یک نامه بینه بدلست آوردم که کشف از سوء نیت بعضی از مشتریان امریکائی است نامه از طرف اداره صنعتی بوزارت بازرگانی و پیشه و هنر مینویسد که کارخانه های قند شاه آباد کهریزک و کارخانه شاهزاده را تعطیل کنند بعدهم میگویند که ما اگر قند نداشته باشیم بوده است و زکجا ایشان میدانند که پخش و توزیع در شهرستانها رضایت بخش بوده است ، راجع بتوزیع و پخش قماش تهران بعنوان یاد آوری تذکر میدهم ، اما در قسمت بار بری خواستم عرض کنم که این اداره سابقاً با ۷۰ هزار تومان بودجه در سال اداره میشد و آن سه میلیون تومان بودجه این اداره در هام است و برای اینکه بدانید که این اداره چنین شده است تحت نظر اداره غله اداره شود منظور این بوده است که اگر از راه تعطیل کارخانجات توانستند صنایع این مملکت را تخریب کنند و بازار درست کنند برای کسبانی که

صیحت کنند قبل از آن پانزده نفر مشورت میکرد و مائیتوایم بگوئیم چون ایدن بمتخصصین مراجعت کرد این در امور بین المللی و سیاسی تخصص ندارد هر کس هر قدر متبحر باشد باید جلب نظر کارشناسان را بگند ما از آقای بیات انتظار نداریم که شخصاً امور اقتصادی را اداره بگند یا از ایشان انتظار داریم که باین سانس سیاسی و حسن نیت از اشخاص بصیر و مطلع که تجربه مدت دارد از تجربیات و اطلاعات آنها استفاده بگند و امور اقتصادی این مملکت را تصفیه بگند و بعدهم هر ظری که دارد در ظرف سه ماه به مجلس بدهند در حقیقت وضعیت آقای بیات عیناً مثل یک نخست وزیری است که پرتفوی وزارت اقتصاد راهم خودشان عهده دارد حال آمدیم این پرتفوی را هم بخودشان داده ایم و مطلبی که میدایست توجه کرد این است که آن چهار نفر نظرشان اظر مشورتی است نه نظر تصمیمی یعنی تصمیم با خود آقای نخست وزیر است زیرا غیر از اینهم عملی نیست برای اینکه در امور اقتصادی اگر تصمیم را او گذار کنیم یک کمیسیونی تیجه خوب نخواهیم کرفت اختلاف نظر پیدا میشود و موجبات هرج و مرچ اقتصادی در کشور فراهم خواهد شد بنابرین باید هر چه زودتر روی این موضوع مهتم و کلی هم یک تصمیم قطعی و جدی گرفت (صحیح است) و همینطور ما نمیتوانیم این آئین نامه ها را معطل بگذاریم بایشان اختیار داده میشود که در ظرف سه ماه در این آئین نامه ها تجدید نظر بگند آنها که محتاج بداخله مجلس است به مجلس میاورند و آئین نامه های غیر مفید را ازین ببرد و یا تعدیل کند و بنده خواستم بگویم که مایک کار فوق العاده و یک کاربر خلاف اصول و مقررات بمحض این گزارش که تقدیم شده است نکرده ایم اختیارات فوق العاده به کسی نداده ایم آمده ایم مددی تصفیه معین کرده ایم که در ظرف یک مدت معینی اینکار را انجام دهد یک مطلب راهم بایستی به آقای بیات تذکر بدهم که آقای بیات به مسئولیت سنگینی که قبول کرده اند بایستی متوجه باشند میدایست باحسن نیت با مشورت اشخاص صالح و بصیر بدون اینکه هیچگونه نظری از داخل و خارج

بدهیم یکی اینکه کار دولت را بایستی از کار مجلس تفکیک کنیم وظیفه مجلس تدوین قانون است وظیفه دولت اجرای قانون است . سازمان اقتصادی میدایست درست دولت باشد دولت نقشه اقتصادی نهیه میگند نظر آنها که میگویند نقشه اقتصادی دولت باید در مجلس درست نیست بنده خیال میکنم با حذف قسمتی که مربوط بتفویض اختیارات بشخص آقای بیات این لایحه رویه مرتفه قابل توجه باشد و یک نکته که در اطراف خیلی صیحت شده است و من لازم میدایم بعرض آقایان برسانم و آن این است که بعضی ها معتقدند که ما بطور کلی از این اختیارات صرف نظر کنیم و بگوئیم که ادارات برگرد بحال عادی این نظر کاملاً درست است ولی کسی که متصدی امور این ادارات است یک اشکالی بر میخورد و آن اشکال این است که اگر بخواهیم این ادارات از غیر طرق بازد کاری اداره بشود طبعاً این ادارات دارای حسابداری خواهد بود رئیس حسابداری که از طرف وزارت دارایی معین میشود این رئیس حسابداری میتواند همانطور که مقررات قانون محاسبات عمومی اجازه میدهد در جزوی ترین مخارج مداخله بگند و اسباب رحمت آن اداره را فراهم میگند و بنده تصور میکنم بد نیست بدون اینکه ما اختیار ای این نخست وزیر بدھیم راجع باین قسمت متن که بشویم یعنی بایشان اختیار بدھیم که از طریق بازد کاری ایشان بتوانند این ادارات را اداره بگند اگر غیر از این بگنیم بازدست آقای دکتر میلسپورا در اینکار بازگذاشته ایم و این البته برخلاف مصلحت است و ایشان مینتوانند با جلوگیری از دادن اعتبار از پیشرفت کار عبارت است ما جلوگیری کنند پس بطور خلاصه این لایحه اقتصادی اولاً از لغو اختیارات دکتر میلسپورا بعد و اگذار کردن بعضی از اختیارات بشخص نخست وزیر با چهار نفر دیگر که به معیت ایشان انجام وظیفه میگند آقای پور رضا گفتند که باعین چهار نفر متخصص ضمناً مجلس سلب صلاحیت آقای بیات را کرده است صور نمیکنم این نظر وارد باشد . بنده خودم نظر می آید که موقعی که ایدن درشورای جامعه ملل صحبت میکرد می آید که موضع اینکه هیچگونه نظری از داخل و خارج پانزده نفر متخصص پشت سر او بودند و وقتی که میخواست

آمده بود مقصود این بود که بعنوان و بیان آن خانه مفروش بشود و خودشان از آن منزل استفاده بگند بنده خیال میگنم این ... (فاطمی - من نمیدایم) (همه نمایندگان) آقای فاطمی اجازه بفرمائید به آقای فاطمی مربوط نیست آقای فاطمی را از نظر قوم و خویشی که با آقای ادیب السلطنه دارند عرض کرد ممکن است مطلع بشوتد سوء تعبیر نشود بنده معدرت میخواهم آقای فاطمی بنده استفاده که میگنم این است که اجاره ۲۹۵ متر قائم را بدون مجوز قانونی و برخلاف قراردادی که دارد ایشان دستور داده اند از محل تنخواه گردن دولتی برداخته شود و این برخلاف قانون و برخلاف مقررات است و در هر حال بنده راجع بلزوم الغای اختیارات دیگر صحبت میگنم و تصور میگنم با اندازه کافی راجع به این موضوع صحبت شده ویدشت از آنچه لازم است صحبت شده ولی در هر حال میدرایم بقسمت دوم لایحه در کمیسیون دارایی نظریات مختلفی راجع به اداره امور اقتصادی این کشور اظهار میشود عده ای معتقد بودند که چند نفر از طرف مجلس برای اینکار انتخاب بشود که اقتصاد کشور را اداره کنند بنظر رسید که این کار برخلاف قانون اساسی است برای اینکه یکی از جهانی که ایجاد میگند قانون ۱۳۲۲ اردی بهشت ۱۳۲۲ ازین برود این است که مقام غیر مسئولی در مقابل دولت ما ایجاد نمیگنیم بنا بر این از این فکر بطور کلی صرف نظر شد یک فکر دیگر که تا اندازه ای قابل توجه بود و بنده خیال میگنم این فکر را بایستی تقویت کرد این است که ما در عین حال که بالغای اختیارات علاقه مندیم علاقه مند هم هستیم که اختیارات نازهای بشخص نازه داده نشود برای اینکه علت انداد ما اختیارات را از یک کسی بگیریم و بیک کس دیگر بدھیم این نظر مورد علاقه همه است تنها برای اینکه این اموری را که در اثر سوء اداره باین روز افتاده باین شکل شده بتوان تصفیه کرد بالاخره اختیار این تصفیه را برای مدت معینی یک نفر باید داد بنظر کمیسیون دارایی اینطور رسید که برای تصفیه امور اقتصادی این مملکت شما بگاید و این اختیارات را بشخص نخست وزیر بدهید . بنظر بنده دو مطلب را هم بایستی مورد توجه قرار بگذبرای اینکه از منزل آقای فرمی در فیشر آباد خوششان

با ایشان تحمیل بشود باوضاع درهم و پرهم اقتصادی این مملکت یا لک سروصورتی بدهند و مخصوصاً لکتهای را که ایشان وظیفه دارند توجه داشته باشند تهیه نیک نقشه اقتصادی است برای بعد از جنگ و برای تهیه مواد اساسی برای مصنوعات و برای صادرات کشور باین ترتیب با این قسمتها بعد از جنگ که نمیتوانیم هیچ صادراتی داشته باشیم واگر باین ترتیب چندی بسکندرد این مملکت و رشکست خواهد شد یکی از مسائلی که صدرصد بایستی مورد توجه قرار بگیرد تهیه نقشه های اقتصادی بعداز جنگ و موجبات تحمیل صادرات برای این مملکت است در هر حال ما امیدواریم با دادن اختیارات اقتصادی به آقای بیان ثابت کنند که ایرانی لا یق است ایرانی پاکدامن است ایرانی فدا کار است ایرانی کاملاً بوطایفی که امروز عهده دار است توجه داردن ثابت خواهد کرد که لیاقت و رشد ایرانی مورد تردید هیچکس نمیتواند باشد (صحیح است - احست)

مخبر کمیسیون (آقای امینی) - چون بعضی از قسمت های فرمایشات آقای پور رضا از طرف آقای دکتر عبده جواب داده بدهند لازم میدانم توضیحاتی بدهم و البته خیلی مختصر خواهد بود. آقای پور رضا اشاراتی ذرف مایشان شد که چندنفری مخالف هستند در مجلس ایشان گفته شد که اعتماد نداده اند بنه کمیسیون بالاتفاق این نظر را تصویب کرد و این لا یحه که ملاحظه فرمودید در کمیسیون گذشت وقتی با ایشان گفته شد که آقای دکتر میلسپو دادید آیا هیچ نقشه از ایشان خواسته شد؟ (اردلان - ابداء) آیا آن بعداز دو سه سال نقشه ای از ایشان خواسته شد؟ و این البته مانع این نمیشود که آقای بیان باید دارای نقشه باشند و البته خود ایشان هم فرمودند که یک نقشه هم دارند (اردلان - نسبت بایرانی این اشکالات پیش می آید) بنظر بنه استدلال آقای پور رضا این نظر را هم رد میکنند چون خود ایشان گفته شد وظایف قوه مقننه و قوه مجریه باید از هم جدا باشد بنظر بنه اگر قوه مقننه بخواهد نقشه ایشان را بگیرد و در این شما بایشان باختیار میدهید یا نمیدهید که این مسئله اقتصادی در یک کشور و در تمام کشور های دنیا اگر اختیار میدهید بایستی ایشان را آزاد بگذارید که خودشان این اختیار را اجر ابکنند و الا اگر در این مداخله بگذید همان اختلاف نظری است که آقای پور رضا استدلال میگردد و مداخله قوه مقننه است در قوه مجریه، شما بایشان با اختیار میدهید یا نمیدهید که این مسئله ایست که وجود دارد و حتی امروز سیاست هم مهمن رین مسئله ایست با اقتضای توأم است سیاست معنی دیگری ندارد زمان بخت النصر نیست که تنها با فتوحات سرو کار داشته باشد. این جنگ که نا حال شاید صد میلیون نفر تلفات داشته

میلسپوراهم باید گرفت چون اینقدر که ایشان استدلال میکنند بر علیه اختیارات مالی پس اختیارات مالی دکتر میلسپو هم از چیزهایی است که حتماً باید لغو بشود و ابقای آن حتماً بصلاح مملکت نخواهد بود. فرمودند که این اختیارات بچه مناسب است یکجا و یک کاسه به آقای بیان داده شود از دادن این اختیارات چه وحشتی دارند؛ بنه خیلی متأسفم که دادن یک اختیار یا کلیه اختیارات بیک شخصی که حقیقت ایرانی نباشد و قول معروف که در کمیسیون هم صحبت شد یک لگن بسر آقای پور رضا فرمودند آقای وزیر دارائی در کمیسیون حضور نداشتند در مواقعي که این صحبت میشد آقای وزیر دارائی در کمیسیون بوده حضور داشتند و مخصوصاً آقای وزیر دارائی فرمودند که آقای رئیس وزرا اگر تشریف ندارند چون آقای بیان اصولاً یک اتفاق و اعتمادی دارند تفاوت نمیکنند که آقای رئیس وزرا باشند یا وزیر دارائی. فرمودند آقای بیان نقشه ای نداده اند و نقشه اقتصادی شان طرح نشده است بنه میخواهم پرسم که در موقعی که این اختیارات را به آقای دکتر میلسپو دادید آیا هیچ نقشه از ایشان خواسته شد؟ (اردلان - ابداء) آیا آن بعداز دو سه سال کمیسیون ای از ایشان خواسته شد؟ و این البته مانع این نمیشود که آقای بیان باید دارای نقشه باشند و البته خود ایشان هم فرمودند که یک نقشه هم دارند (اردلان - نسبت بایرانی این اشکالات پیش می آید) بنظر بنه استدلال آقای پور رضا این نظر را هم رد میکنند چون خود ایشان گفته شد وظایف قوه مقننه و قوه مجریه باید از هم جدا باشد بنظر بنه اگر قوه مقننه بخواهد نقشه ایشان را بگیرد و در این شما بایشان باختیار میدهید یا نمیدهید که این مسئله اقتصادی در یک کشور و در تمام کشور های دنیا اگر اختیار میدهید بایستی ایشان را آزاد بگذارید که خودشان این اختیار را اجر ابکنند و الا اگر در این مداخله بگذید همان تصور میکنید که کار پیشرفت کند و با نقشه ای که من آنوقت من بگویم مرا به فلاججا برسان خواهد رسانید من مثل خودشان را نکرار میکنم که این اندازه ایشان در این اختیارات بی نظر هستند که میگویند در حدودی که شما آنچه که ایشان استدلال فرمودند بر علیه تقویض اختیارات به شخص یاهر مقلعی بنه خیلی خوش وقت شدم از این استدلال را حذف کردیم ولی بطور غیر رسمی و البته اگر رسماً در کمیسیون مطرح شده بود بنه گزارش آنرا تقدیم میکردم

لایحه دویهم رفقه بد تنظیم نشده است (صحیح است)
نایاب رؤوس - آقای دکتر شفق.

دکتر شرق - قسمتی از عرایضی را که میخواستم یکتاً آقایان دیگر فرمودند و نکار آنها را جایز نمیدانم مطالب دیگری هم که بروجه تذکر میخواهم عرض کنم شاید بقدر یک ربع بیشتر وقت نمیخواهد با این حال اگر آقایان اجازه بفرمایند عرض کنم بلکه وسط کار ممکن است یک عده از آقایای بخواهند نشریه بپرند و خدای اخواسته وقت مجلس را تلف کنم (جمعی از نمایندگان - بفرمایید) در این ده ماه اینطور تشخیص دادم که اکثریت مجلس در یک مواقعي حقیقت قضایا درمی یابند از این لحاظ نگرانی نداشته اند اکثریت مجلس پیدا نکرده ام (فاطمی) - اقل ا در مواردی از اکثریت مجلس پیدا نکرده ام (فاطمی) - حالا هم نداشته باشید) و اکنون هم که اکثریت مجلس متمایل است که اختیارات اقتصادی را که مجلس سیزدهم به مستشاران آمریکائی داده بگیرد نظر اکثریت مجلس محترم است و بنه هم موافق هستم ولی موضوعی که هست و بقین دارم مورد توجه تمام آقایان نمایندگان از موافق و مخالف هست و مقصود بهیچوجه گفتن الفاظ و عباراتی نیست چون این کشور میهن مشترک همه ما هاست خدا گواه من است این اظهارات اه از لحاظ این است که اسم بنه جزو مخالفین بو شده و بنه بخواهم چند کلمه اینجا صحبت کنم بلکه از لحاظ این است که مخالف ترین شخص موافق ترین شخص حق دارد در این امر نگرانی داشته باشد از اینکه آیا نقشه اقتصادی ما در آینده چه خواهد بود تا نسبت باین کشور زیان غیر متوجه وارد نشود (صحیح است) و تمام عرایض من در یکی دو کلمه مربوط باین موضوع است که جلب توجه مجلس و آقای نخست وزیر را بکنم و با ایشان بطور تأکید باید آور بشوم قوه مقننه است در قوه مجریه، شما بایشان با اختیار میدهید که مسئله اقتصادی در یک کشور و در تمام کشور های دنیا اگر اختیار میدهید بایستی ایشان را آزاد بگذارید که خودشان این اختیار را اجر ابکنند و الا اگر در این مداخله بگذید همان اختلاف نظری است که آقای پور رضا استدلال میگردد و مداخله قوه مقننه است در قوه مجریه و بنظر بنه برخلاف نظر آقای پور رضا استدلالات ایشان دلیل براین بود که این

مسائل مشکل است باید حل کرد دولت سابق طرح یک شورای اقتصادی را نهیه میکرد سازمان و قانون آن را با یک عده از آقایان نمایندگان حاضر کردیم (اردلان - قانون نیامد) قانونی اینجا نیامد چطور شد؛ مقصود این است که در هر حال آئین نامه اساسنامه آن در هیئت وزراء گذشت و یک نقشه بود، کو آن نقشه، اگر هم موجود باشد دولت آن نقشه را کان لم یکن فرض میکند و اگر یک پیشنهادی دیگر بیاورد پس چطور شده موضوع شورای عالی اقتصادی که قانون و اساسنامه و تصویب نامه آن تصویب هم شد مسکوت عنده ماند به همین ترتیب است (این آخرین عرض بنده است و میدانم آقایان خسته هستند) موضوع انحصار مواد انصاری از قبیل پنجه که در آن باب ۱۰ ماه است آقایان مطالعات مفیدی اظهار کردند تکلیفش زشن نیست راجع به اینگونه محصولات کشور از قبیل چای و نوغان امروز دهانی و مالک هردو یک دعاوی دارند در باب قیمت و بایستی نکلیف قیمتها از روی اندیکس علمی معین گردد باید بدایم که برای این امر اقتصادی که یکی از مسائل مهم است دولت چه نقشه دارد چه مشاوره هایی کرده است، بنده این بازار کانان با هوش آذر بایجان نظریات بسیار سودمندی شنیدم، گفتم چرا نمی فرستید گفتند تصریر مجلس است که هر دو ماه سه ماه دولتها عوض میشوند ما نا یک نظریه ای بفرستیم دولت عوض میشود و نظریه مامیدماند توی کشوی میز امیفی - دکتر میلسپو که سه سال است حاضر است .

دکتر شفق - نمی شود آیا از این نظریات مفید تجارت استفاده کرد؟ و شورای عالی اقتصادی را بوجود آورد؟ در نتیجه این ملاحظات است که عرض میکنم در باب قسمت دوم لایحه مجلس از روی انصاف و وجودان تأمل کند مطالعه کافی نماید (صحیح است) حتی اگر بنده را از این لحاظ تنخطه نفرماید خواهم گفت تجزیه بشود این موضوع الغاء اختیارات را رأی دهنده و بقیه را حلا که الحمد لله مجلس سروت حاضر میشوند بدقت مطالعه کنیم مثلاً چنان که

و دولتی موجود است این کارخانها شاید در حدود صد هزار و شاید بیشتر کارگر دارند کارگر امروز جناب آقای نخست وزیر مشکل است در یک عصری زندگی میکنیم که دیگر کارگر بدون سازمان نمیتواند زندگی بکند ما باید قانون کار کاملی داشته باشیم قانون کار لازم داریم یک وقتی لا یهداش ب مجلس آمد و خواهید قانون باید هرچه زودتر وظیفه کارگر و کارفرما را معین کند تا از این هرج و مرچ خلاص شویم یک معضل اقتصادی در این کشور حل شود والا با کمیسیونها با فرستادن مأمورین و آقای دکتر شیخ این نقطه و آن نقطه مسئله حل نخواهد شد ما مواجه هستیم با یک پرونده با یک قضیه مهم که در تمام دنیا مورد نظر است غیر از کشور ما، ما هنوز نمیدانیم که قانون کار چه اساسی و چه اهمیتی دارد تا این قضایا معلوم نشود فایده ندارد ما یک موضوعات بازرگانی داریم در این کشور بازارگانی و بازارگانان ما مستقیماً ارتباط بدان دارند مانند موضوع ثبیت قیمتها و مواد انصاری میدانیم بازارگانهای خیلی روش نگری در ایران هستند که در اقتصادیات نظر عالی دارند متخصص هستند ولی افسوس بازارگانانی هم داریم که در تمام کشورهای دنیا از قبیل آنها پیدا میشوند و آنان مردان بازارسیاه میباشند و اینها میخواهند از بازار سیاه سوء استفاده کنند و اکنون آنها شرکتی درست کرده اند که به محض رسیدن موقع سوء استفاده خواهند کرد بنده برای دوره پانزده نمیخواهم آقایان به بنده رأی بدهند این بازارگانان و همستان آنان خیانت میکنند و بعضی از آنها هم خارجی هستند که میلیونها از کیسه این مردم فقیر بدست آورده اند و بخارج فرستاده اند حتی مالیات بردرآمد راهم نمیپردازند خدای نکرده شاید از ایرانیهای خودمان هم همراه اینها باشند خوب حالاتکلیف این موضوع چیست؟ در کشور شاید در حدود ۱۰۰ هزار تا ۱۲۰ هزار نفر کارمند دولتی غیر از اینها باشند خوب حالاتکلیف این موضوع چیست؟ در کشور ارش م وجود است که همه گرسنه هستند آن هایی که درست هستند گرسنه هستند و آنها که نادرست هستند و آنها که همچنان شرکتی درست کرده در این راست و من بتفصیل بیست کارخانه ملی داریم عدد از آنها در تبریز است و دقت دیدم کارخانه هایی داریم که درجه اول در دنیا هستند درجه اول هم نباشند درجه دوم اند، میلیونها قیمت این کارخانجات است همانطور که باید از روی اصول و موازنی اداره شود کارخانهای دولتی تا آنها که بنده اطلاع دارم همه شان ضرر میکنند در آذربایجان با صاحبان کارخانه ابودم پیدا کند. و در دیگر مسائل دیگر تابع اصولی و نقشه ای بشود . اگر مجلس اجازه بدهد پس از این مساعی وقت مجلس را بگیرم مواجه هستند کار میکنند جمعاً تا حدود ۲۰۰ کارخانه ملی حاضر اینجا نشان بدهم که از همان سال اول جذل تمام

و دولتی موجود است این کارخانها شاید در حدود صد هزار و شاید بیشتر کارگر دارند کارگر امروز جناب آقای نخست وزیر مشکل است در یک عصری زندگی میکنیم که دیگر کارگر بدون سازمان نمیتواند زندگی بکند ما باید قانون کار کاملی داشته باشیم قانون کار لازم داریم یک وقتی لا یهداش ب مجلس آمد و خواهید قانون باید هرچه زودتر وظیفه کارگر و کارفرما را معین کند تا از این هرج و مرچ خلاص شویم یک معضل اقتصادی در این کشور حل شود والا با کمیسیونها با فرستادن مأمورین و آقای دکتر شیخ این نقطه و آن نقطه مسئله حل نخواهد شد ما مواجه هستیم با یک پرونده با یک قضیه مهم که در تمام دنیا مورد نظر است غیر از کشور ما، ما هنوز نمیدانیم که قانون کار چه اساسی و چه اهمیتی دارد تا این قضایا معلوم نشود فایده ندارد ما یک موضوعات بازرگانی داریم در این کشور بازارگانی و بازارگانان ما مستقیماً ارتباط بدان دارند مانند موضوع ثبیت قیمتها و مواد انصاری میدانیم بازارگانهای خیلی روش نگری در ایران هستند که در اقتصادیات نظر عالی دارند متخصص هستند ولی افسوس بازارگانانی هم داریم که در تمام کشورهای دنیا از قبیل آنها پیدا میشوند و آنان مردان بازارسیاه میباشند و اینها میخواهند از بازار سیاه سوء استفاده کنند و اکنون آنها شرکتی درست کرده اند که به محض رسیدن موقع سوء استفاده خواهند کرد بنده برای دوره پانزده نمیخواهم آقایان به بنده رأی بدهند این بازارگانان و همستان آنان خیانت میکنند و بعضی از آنها هم خارجی هستند که میلیونها از کیسه این مردم فقیر بدست آورده اند و بخارج فرستاده اند حتی مالیات بردرآمد راهم نمیپردازند خدای نکرده شاید از ایرانیهای خودمان هم همراه اینها باشند خوب حالاتکلیف این موضوع چیست؟ در کشور شاید در حدود ۱۰۰ هزار تا ۱۲۰ هزار نفر کارمند دولتی غیر از اینها باشند خوب حالاتکلیف این موضوع چیست؟ در کشور ارش م وجود است که همه گرسنه هستند آن هایی که نادرست هستند و آنها که همچنان شرکتی درست کرده در این راست و من بتفصیل بیست کارخانه ملی داریم عدد از آنها در تبریز است و دقت دیدم کارخانه هایی داریم که درجه اول در دنیا هستند درجه اول هم نباشند درجه دوم اند، میلیونها قیمت این کارخانجات است همانطور که باید از روی اصول و موازنی اداره شود کارخانهای دولتی تا آنها که بنده اطلاع دارم همه شان ضرر میکنند در آذربایجان با صاحبان کارخانه ابودم پیدا کند. و در دیگر مسائل دیگر تابع اصولی و نقشه ای بشود . اگر مجلس اجازه بدهد پس از این مساعی وقت مجلس را بگیرم مواجه هستند کار میکنند جمعاً تا حدود ۲۰۰ کارخانه ملی حاضر اینجا نشان بدهم که از همان سال اول جذل تمام

باشد دو عامل عمده دارد یکی آزادی ملت ها است یکی هم اقتصادیات آنها ما میخواهیم از دولتی که امروز لایحه ای آورده است اختیارات اقتصادی دکتر میلسپورا میخواهد سلب کند پیرسیم آقای دولت چه نقشه ای راجع با اقتصادیات ما در نظر دارید حق داریم نگرانی داشته باشیم حق داریم از دولت این را بخواهیم تعارف بدرد نمیخورد بدون تردید در کار اقتصادی تخصص لازم است هنرمندانه بین و شرافتمندانه این اشخاص این مملکت را باید انتخاب کنید و برگزید گان این ملت را پیدا نماید مقصود این است که باید بهرنحوی باشد این مقصود را تأمین کنند برای مثال میگوییم الان در قسمت باربری مملکت که یکی از آقایان از آن سخن بیان آورد حدود هزار کامیون کارمیکنند بنده شنیدم مبالغ هنگفتی از این بابت معوق است که معلوم نیست این پول چه جور و صول خواهد شد و مطلعین از اهل فن میگفتند که اگر سه ماه دیگر باربری مرتب کار بکند این پول در میآید و بجهاتی از قبیل وام و اجاره یا بحساب دولت که باید داده شود داده میشود ولی اگر چنانچه اینکارخوب عمل نشود و بدبست اشخاص ذینفع بینقد که الان میخواهیم جای آنها که ما نفی اختیارات از آنها میخواهیم بکنیم بگیرند ممکن است ما از چاله در بیاییم و به چاه بیفتیم (صحیح است) و باید این فکر را دولت از حالا اهم و ظایف خود قرار دهد موضوع باربری که یک موضوع کوچکی است ولی باید بدایم نکلیف چیست و چه خواهد شد یکی دیگر موضوع ثبیت قیمت هارا داریم آقایان میدانند یک عده آمدند اینجا و گفتن که باید نرخ گندم و داد و ستد کنند آزاد باشد و البته آنوقت بازار گندم بالاتر از نرخ دولت بود حالا بدهه شخصاً با اشخاصی از ملاکین مواجه شدم که میگویند باید دولت نرخ را نگاهدارد بزرخ دولتی بخرد و بازار آزاد نباشد اینها تناقضاتی است که باید صورت حل پیدا کند. و در دیگر مسائل دیگر تابع اصولی و نقشه ای بشود . اگر مجلس اجازه بدهد پس از این مساعی وقت مجلس را بگیرم مواجه هستند کار میکنند جمعاً تا حدود ۲۰۰ کارخانه ملی حاضر اینجا نشان بدهم که از همان سال اول جذل تمام

سید محمد طباطبائی - حالا صرفنظر بفرمائید.
نخست وزیر - برای هموطنان مازقیل این اظهارات خیلی در این اواخر شده است ولی البته شاید بعده اشخاص فاسدی هم باشد ولی یک اشخاصی هم هستند که نسبت به وطنی اداره بکنند قضایا را لذا در نتیجه این مشکلات را که فرمودید پیدا شد، بنده البته نمی خواهم نسبت به قضایا داده شود با کمال درستی انجام میدهد.

یمین اسنبدیاری - مقصودشان مأمورین جزء است.
هاشمی - آنها هم کرسنگی دارند می خورند.
خاذهقی - فرمودند که بدلست دزد نیفتند.
نخست وزیر - بنده البته نسبت با اختیارات دکتر میلسپو نشود و دولت مورد اعتراض واقع نشود (صحیح است) بنده

آقای ملک مدنی هم صحبت کردند و صحبت صحیحی بود قسمت ثانوی لا یحده برود به کمیسیون پیشه و هنر و بودجه بلکه یک عدد مطلع هم از خارج دعوتندشوند و شور و مطالعه کافی بعمل آید.
اطلاع دارم آقایانی بیشنهداد داده اند که وزارت اقتصاد تأسیس شود یا اینکه اختیارات بدلست یک هیئت معینی داده شود و نظایر اینها ومن عقیده دارم که تا یک هفته ده روز اینگونه مطالعات از روی دقت رسید کی شود. ناکار اختیارات اقتصادی کشور از دست یک عده مستشار خلاص نشده بدلست یک عده دزد نیفتند.
نخست وزیر - اجازه میفرمائید؟
رئیس - بفرمائید.

نخست وزیر - بنده اعتراض میکنم بقسمت آخر اظهارات آقای دکتر شفق (صحیح است) از شخص ایشان انتظار نداشتم که این اظهار را بفرمائند، شما اگر هموطنان خودتان را دزد خطاب میکنید بنده آنها را آزد نمیکنم.
رحیمیان - رفقای ایشان محتضاران امریکائی دزد هستند ایرانی ها دزد نیستند.
نخست وزیر - حقیقت باعث تأسف میباشد این اظهار ایشان (صحیح است) برای بنده که خیلی ناگوار بود شنیدن این قضیه و حالا هم در نتیجه عصبانیت نمی توأم اظهاری بکنم،

سید محمد طباطبائی - حالا صرفنظر بفرمائید.
نخست وزیر - برای هموطنان مازقیل این اظهارات خیلی در این اواخر شده است ولی البته شاید بعده اشخاص فاسدی هم باشد ولی یک اشخاصی هم هستند که نسبت به وطنی اداره بکنند قضایا را لذا در نتیجه این مشکلات را که فرمودید پیدا شد، بنده البته نمی خواهم نسبت به قضایا داده شود با کمال درستی انجام میدهد.

هاشمی - آنها هم کرسنگی دارند می خورند.
خاذهقی - فرمودند که بدلست دزد نیفتند.
نخست وزیر - بنده البته نسبت با اختیارات دکتر میلسپو

قسمت را البته معتقد نیستم و عقیده دارم که امروز اگر حقیقت این قسمت از اختیارات بایستی لغو شود بیشتر از جاشین آن اختیارات بشود که این وضعیت امروز ما را از بین برد و کارها اصلاح شود والا اگر میل دارید که بهمین صورت باقی بماند بنده عرضی ندارم تمام این نظریات با نظریات مجلس شورای ملی است بنده هم در هیچ قسمت از این نظریات نه پافشاری و نه اظهاری دارم و مسئولیتی را که از بنده می خواهند البته باید مجلس شورای ملی در قسمت امور ای که بنده بایستی انجام بدhem باید اظهار لطف بفرمایند باید اعتماد بکنند که بنده هم آن عملیات را انجام بدhem اگر بد شد البته اختیار در دست مجلس شورای ملی است دو سال است این قضایا باین صورت عملی شده است تا باین حال امروزه رسیده حالا هم ممکن است دو سه ماه بنده رسیدگی کنم و در ظرف سه ماه این تشکیلات را درست کنم و آنوقت آن تشکیلات را به مجلس شورای ملی بیشنهداد میکنم که ثابت بشود و روی آن عمل شود و دیگر عرض کنم قسمت هایی را که راجع بحساب فرمودند بنده تصدیق دارم، راجع به محاسبه خواربار که الآن دو سال است در حدود ۲۰۰-۲۵۰ بلکه ۳۰۰ میلیون از طرف اداره خواربار در این دو ساله برای این مملکت خساراتی درست شده است و شاید هم این اداره برای این مملکت صلاح بباشد بنده معتقد هستم که اداره خواربار برای این مملکت ضرر داشته است و عملیات بی قاعده شده است در صورتی که اداره خواربار برای این ایجاد شد که خواربار این مملکت را بیک و وضعیت صحیحی دریابرد و جمع و خرج مملکت یعنی جمع و خرج خودش علیه حمایت بباشد و بروجعه مملکت خسارات وارد نیاورد راجع به اتومبیل ها و باربری با وضعیتی که این اداره باربری دارد غیر از اینکه خساراتی وارد کند و آن پولهایی که گرفته شده است ضرر شبعده دولت بماند و آنچه اتومبیل است با این وضعیت همه اش از بین بود چیز دیگری نیست زیرا این اتومبیلها دست یک اشخاصی افتاده که هر طور می خواهد خودشان در راه ازش استفاده میکنند، بدلست یک شورهایی بدلست یک شورهایی افتاده که بالاخره یک عده اتومبیل شکسته

و هوا مغلق نگاه میداریم که خود این عمل بعد از این شاید اسباب این بشود که وضعیت خرابتر شود و بنده که مسئول مجلس هست برای بنده یک مسئولیتی فراهم بشود و شاید اسباب روی سفیدی بشود (صحیح است) بنده این

و ناقص را برای دولت می‌آورید و لاستیک‌های دولتی هم ازین رفته است و بالآخره هم یک مشت ماشین‌های شکسته و خوردشده به دولت تحویل میدهد البته بنده هیچ وقت ادعانکرده بودم که در قسمت حساب یا اقتصادیات یک تخصصی دارم بنده برای این اموری که عرض می‌کنم برای تأسیس این ادارات البته یک سوابق و تجربیاتی دارم و امیدوارم بتوانیم این ادارات را بیک صورت صحیحی در آوریم و در قسمت اقتصادی هم یک متخصصینی داریم و در این قسمت باید مسیونهای بشود و نظریاتی اتخاذ بشود در قسمت اقتصادی و فعلاً باید عملی بشود مخصوصاً برای بعداز جنگ و موقع صلح، البته این یک دستگاههای لازم دارد که باید دقت بکند و بدینختانه این کارها تا حال نشده است بنده می‌خواهم این عملیات بشود و بموقع اجرای گذاشته شود و باز هم عرض می‌کنم بنده هم نظر شخصی ندارم در این کار و در این مسائلی که عرض کردم بنده نظرم این است که اگر مسئولیت از بنده می‌خواهد مجلس شورای ملی، یک ترتیبی برای این کار بدهید در قسمت بعد از لغو اختیار، که بشود این وضعیت را که عرض کردم عملی کنیم و اگر این نظر نیست بعداز لغو اختیار مجلس شورای ملی می‌دارد که این قسمت لغو شود و جانشیتی برای آن نباشد و این ادارات با این وضعیتی که داراست باشد عرضی ندارم (اردلان - این نظر نیست آقا) چون باید جانشین برایش معین کنند و بنده اظهار نظری در آن چیزهایی که گفته و نوشته شده ندارم چنانچه همه آقایان ملاحظه فرموده اند چون یک پیشنهادی داده شده بود بنده یک قسمت را عرض کرد که خوبی مفید بود چون یک اختیار ای انتظاری لغو می‌شد یک پیشنهادی کردم برای اینکه وقت آقایان و مجلس ضایع نشود که آن اختیارات که لغو می‌شود برای تعیین کارها یک اختیار ای بدولت داده شود و بعد آمدیم در کمیسیون و در آنجا نظریاتی اظهار شد و تا آن قدری که ممکن بود عملی باشد قبول کردم بعد اظهار کردند که این کلمه اختیارات صحیح نیست لازم نیست باشد باز هم بنده قبول کردم که این لطف اختیارات برداشته شود و همان قسمت اخیر

برای اصلاحات مملکت و بعداً یک لایحه برایش به مجلس تقدیم کند (صحیح است) و اگر بناباشد که هر روزه روزبری که روی کارمی‌اید بنظر خودش این دستگاههای ما را تغییر و تبدیلی دهد البته دائماً دستگاههای ما تغییر و تبدیل پیدا می‌کند و برای یک اشخاص ایجاد یک پست‌هایی یا دارایی می‌شود این است که برای این مقصود بنده از قدم اول به تشکیلاتی که در این مملکت هست عقیده دارم که باید باید در مجلس شورای ملی قانونی بشود و پایه محکمی پیدا کند و بعد عمل شود و آن شورا را هم لازم میدانم برای اینکه همان طور که عرض کردم یک قسمت قوانین در وزارت‌خانه‌ها تهیه شده است، یک قسمت قوانین راجع به کشاورزی است راجع بوضعیت زارعین، کارگرها و غیر زارع، قانون کار این مسائلی را که اظهار می‌شود تمام آنرا از ساعت اول که مشغول کار شدم هیئت‌ها و کمیسیون‌های برای آنها تعیین کردم و همه را در نظر گرفتم و مشغول هستند این قوانین هم البته قسمت عمده‌اش تمام شده و در تحت نظر کمیسیون است والبته اگر شورای عالی تشکیل شود همانطور که عرض کردم تمام این قوانین از جرای شورا وارد مجلس می‌شود رئیس - آقای دکتر شفق توضیحی راجع به بیانات خودشان دارند.

دکتر شفق - مطالبی را که جناب آقای نخست وزیر فرمودند غالباً مورد تأمل و قابل نظر بود ولی یک قسمت را که در ابتداء فرمودند کم لطفی فرمودند و اعتراض فرمودند بنده بتمام وضوح عرض می‌کنم ایشان را تا آنجا که من شنیده ام شخص خوش ساخته میدانم بهیچ وجه من الوجه حتی بطور کنایه از طرف بنده نسبت بایشان اظهاری نشد بنده نظرم این بود که در این کشور ممکن است یک عده ذی نفع در پی استفاده از این موقعیت باشند والا خود ایشان این طور نیستند و یک نظرهم این است و تا حالا هم چندین بار عرض رسانده‌ام بنده از آقایان همکاران محترم استدعا می‌کنم که یک دوره نصف یک دوره هم کافی است تا آنجائی که بتوانیم در این دارایی نسبت به یکدیگر حدود ادب و فراکت را نگهداشیم و رعایت الآن دو ساعت است که صحبت می‌کنیم، موضوع این است

کنیم راجع به دولت خودم بنده توضیح میدهم که دولت ایرانیان شرافتمند هستند دولت بزرگ من خدای بزرگ است و دولت شرافتمند من آلت دست هیچ قوه خارجی نمی‌شوند (صحیح است).

رؤیس - آقای فرمند پیشنهاد کفایت مذاکرات کرده اند.

مهندس فریور - بنده مخالفم.

فرهودی - بنده هم مخالفم.

فاطمی - بنده مخالفم اجازه می‌فرماید؟

هاشمی - خیلی خوب رأی ندهید.

فرمند - این ماده واحده که دو سه قسمت دارد که باید آنرا تفکیک کرد یکی مسئله‌الفاء اختیارات است یکی دادن اختیارات باقای بیانات یا نخست وزیر دیگری.

تهرانچی - دادن اجازه برای تصفیه امور.

فرمند - اگر در کلیات این مطلب ما بخواهیم صحبت بکنیم تصور می‌کنم دو سه جلسه هم کافی نباشد در این قسمت چون عقیده عمومی مجلس را بنده این‌طور استنباط کردم که اکثریت موافق با الفاء اختیارات هستند یک عده عقیده دارند که این اختیارات به آقای نخست وزیر داده بشود عده دیگری در این مورد رأی نداده اند بنده عقیده ام این است که در این ماده مذاکرات کافی است

یکی از نمائندگان - هزار مطلب دارد این ماده.

فرمند - آقای فرخ پیشنهاد کرده اند که تجزیه شود بعضی از نمائندگان - نمی‌شود

فرمند - خوب رأی ندهید هول نشود حول ولاچر امیکنید آقای فرخ پیشنهاد کرده که این ماده تجزیه شود بدوقسمت یکی لغو اختیارات دیگری اختیار دادن به آقای بیانات بنده این را خواستم عرض کنم که اگر مذاکره را طول نمایم یکی لغو اختیارات دیگری اختیار دادن به آقای بیانات بنده این را خواستم عرض کنم که اگر مذاکره را طول نمایم یکی لغو اختیارات دیگر کشید و هم دیگر را خسته می‌کنیم از موفق چند روز طول خواهد داشت و این طور نیستند و یک نظرهم این است و تا حالا هم چندین بار عرض رسانده‌ام بنده از آقایان همکاران محترم استدعا می‌کنم که یک دوره نصف یک دوره هم کافی است تا آنجائی که بتوانیم در این دو ساعت است بیکدیگر حدود ادب و فراکت را نگهداشیم و رعایت الآن دو ساعت است که صحبت می‌کنیم، موضوع این است

که ما چقدر در این مجلس باید راجع به موضوع اختیارات صحبت کنیم، آن ۵ ماه است صحبت میکنیم، در کمیسیون، در جلسه خصوصی در مجلس علنی این را دو قسمت کنیم یکی اینکه اول آن اختیارات را لغو کنیم آنوقت آن قسمتی که باید با آقای بیات اجازه داده شود برود به کمیسیون و مجلس هم اجازه بدهد آن پیشنهاداتی که شده در کمیسیون مطرح شود تا هر نظری که دارند در کمیسیون اتخاذ کنند برای اینکه این قسمت در جلسه علنی اصلاح نمیشود باید دوباره برود به کمیسیون ممکن است که از طرف فراکسیونها نمایند به کمیسیون بفرستند یا ممکن است که کمیسیون بودجه نمایند بفرستند یا کمیسیون بازرگانی بهره جهت اگر این مذاکرات را ادامه بدهید بی خود وقت آقایان را میکیریم و خسته شان میکنیم.

صادقی - بندۀ مخالف اجازه میفرمائید؟
رئیس - بفرمائید.

صادقی - آقا بنظر بندۀ الفای اختیارات با تفویض اختیارات را نمیشود از هم تفکیک کرد با هم کاملاً ارتباط دارد مثل این است که شما شوفری را هر قدر که ناشی هم باشد ازیشت ماشین بردارید بدون اینکه شوفری بگذارد بنظر بندۀ خطرناکترین پیشنهادات این است که امروز اول اختیارات دکتر میلسپو را لغو بکنید بدون اینکه این اختیارات و تصفیه امور را بکسی بدهیم و بگذاریم برای بعد و اگر هر کسی بخواهد که این طرز عمل شود و اینطور بیشنهاد کند پا وارد در مطلب نیست یا نظر شخصی دارد.

رئیس - راجع بکفایت مذاکرات رأی میکیریم برای اینکه چند لغز هم اجازه خواسته اند.
مهندس فریور - بندۀ مخالف.

رئیس - بفرمائید.

مهندس فریور - بندۀ میخواستم عرض کنم که بکنفر مخالف و بکنفر موافق باید حرف بزند.
رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات شده است آقایانکه اجازه بفرمائید توضیح بدهم)

توافق نظری باشد که دیگر زیاد بحث نشود (نمایندگان غشنه به فردا) اینست که بندۀ باختم جلسه موافق بودم حالا اگر آقایان موافق هستند جلسه را ختم کنیم والا نایکساعت بعداز ظهر حاضریم بمانیم.

[۵] موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه

رئیس - جلسه روز پنجم شنبه است (بعضی از نمایندگان فردا) پس رأی میکیریم (بعضی از نمایندگان - مخالف ندارد رأی نمیخواهد) بندۀ اعلام کرده بودم که این هفته تا آخرش جلسه خواهد بود حالا آقایان بمناسبتی پیشنهاد پنجم شنبه کرده اند (عده از نمایندگان - نمیشود فردا باید باشد) در اینصورت هر طور که نظر اکثریت است همانطور عمل شود. جمعی از نمایندگان - پنجم شنبه.

رئیس - پس باید جلسه را ختم کنیم جلسه آتیه روز پنجم شنبه دو ساعت و نیم پیش از ظهر دستورهم بقیه شور همین لایحه.

(در این موقع یوست دقیقه بعداز ظهر مجلس ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی

بعضی از نمایندگان - نمیشود آقا - همه نمایندگان (زنگ رئیس)

امینی - بندۀ مخبر کمیسیون هستم اجازه فرمودند.

هاشمی - رأی هیئت رئیسه تا نیمساعت بعداز ظهر است

سیف پور - نوبت آقای فاطمی است آقای امینی بفرمائید

رئیس - آقای سیف پور شما نمیکذارید جلسه ساکت باشد.

امینی - آقای سیف پور هر کس شما ناظم جلسه هستید؟

فاطمی - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

فاطمی - عرض کنم که بندۀ اجازه گرفتم برای ختم

جلسه و با ختم جلسه امروز موافق بودم دلیلش هم این بود.

که این موضوع محل بحث است و بکفایت مذاکرات رأی ندادم برای این بود که بلکه در اطرافش یک تبادل اظری

بکنیم و یک چیزهایی که آقایان نوشته اند و حاضر است که

قرار گذاشتم در یرون از جلسه راجع به پیشنهادات مذاکره بکنیم و جلسه دیگری که پس فردا تشکیل میشود بلکه

با پیشنهاد آقای فرمند راجع بکفایت مذاکرات موافقند قیام کنند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد. پیشنهادی

راجع باختم جلسه شده است آقای مجذوبیائی پیشنهاد کرده اند (مهندش فریور - بندۀ مخالف) بفرمائید.

مهندش فریور - عرض میکنم آقای مجذوبیائی

پیشنهاد ختم جلسه کرده اند؛ حالا خلیلی بی لطفی فرموده اند

این تنها روزی است که ماخواستیم این جلسه از دو ساعت

یک قدری بیشتر بشود اگر تمام این مساعی برای این بود

که یک دلالتی بشود این که بی ربط است یکساعت و نیم

آقا بظاهر جلسه شروع شده است (یکی از نمایندگان - دو

دو ساعت وربع) دو ساعت وربع بظاهر مانده بوده است و حالا

که آقایان خسته نیستند دیگر هر روز از یک بظاهر تایک ساعت بعد از ظهر قمی نشینند؟

ملک مدنی - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

ملک مدنی - بندۀ هم خواستم عرض کنم که اگر مقام

ریاست توجه فرموده بودند با آن تصمیمی که خود حضر تعالی

اعلام فرمودید این مشکل پیدا نمیشد تصمیمی بود که

هیئت رئیسه گرفت (طباطبائی) - برخلاف قانون اساسی

بود) برخلاف قانون اساسی نیست هیئت رئیسه این تصمیم را

گرفت مجلس هم رأی داده است و موافقت کرده است و حق

این بود که نیمساعت بظهر ساعت $11\frac{1}{2}$ مقام ریاست موافقت

میفرمودند که یک ربع تنفس داده شود که آقایان خسته

نشوند و دوباره بر گردین و مشغول کار بشویم.

رئیس - تنفس را آقای دکتر معظمی هم اشاره فرمودند

حالا بندۀ دیدم جلسه اول است ممکن است که اگر تنفس داده

شود دیگر جلسه تشکیل نشود برای جلسه آتیه اگر دو

و نیم بظاهر تشکیل شد بعداز یکساعت و نیم تنفس داده میشود

باید جلسه را نیمساعت بعداز ظهر ختم کنیم آقا پیشنهاد کرده اند بندۀ آن پیشنهاد را مطرح کردم

امینی - استدعا میکنم عرض بندۀ راجع باختم جلسه است

اجازه بفرمائید توضیح بدهم)